A°. 1837. Nº. 6.

Vrijdag, den 20sten Januarij.

Surinaamsche Courant.

Paramaribo.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 17 Januarij* 1837.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, dd. 14 dezer maand, Nº. 32, is ten gevolge van deszelfs daartoe gedaan verzoek, *eervol* ontslag verleend aan den SUBNUMERAIR KLERK, ter Gouvernements Secretarij, M. W. VAN BRUGH DUIJCKINCK.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 19 Januarij* 1837.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, dd. 18 dezer maand, Nº. 41, is de SUBNUMERAIR KLERK bengemd. J. F. C. van SOUTRANN.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 19 Januarij* 1837.

(3113) Alzoo H. KLINT, U. WILKENS en M. J. CLAVER, in qualiteit van Administrateuren der Plantaadje *Dijkveld*, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om de Slavin JETTA, van gemelde Plantaadje af- en op den privé-naam van MARIA BARLO, te mogen doen overschrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend dit hun pretentie ter Gouvernements Secretarij aantekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

EERSTE OPROEPING.

De Commissie van *Inschrijving* en *Vrijstelling* voor de Schutterij te *Paramaribo*, benoemd door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal bij Gouvernements-order, dd. 9 dezer, Nº. 378/70, roept bij deze op;

Alle vrije Mannelijken Ingezetenen, welke bewijsselijk aan *Paramaribo* weomachtig zijn, immers zich aldaar, doorgaands bewijsselijk ophouden of hun verblijf hebben, voor zoo verre zij namelijk op den 1sten Januarij 1837, den vollen Ouderdom van *Achtien* jaren zullen bereikt hebben en alzoo hun *Negentiende* jaar zullen zijn ingetreden, en die hun *Negen en Veertigste* jaar nog niet zullen hebben voleindigd, en alzoo hun *Vijftigste* jaar nog niet zullen zijn ingetreden, welke nog niet in de Schutterij zijn ingelijfd, van welken rang, staat en orde zij ook zijn mogen, zonder onderscheid of zij vermeenen mogten al dan niet tot de vrijgestelde of uitgeloten te behooren.

Zij zal hare *derde Zitting* houden op Maandag den 28sten Januarij 1837, des morgens van 10 tot 1 uren, in het lokaal van het voormalig Gemeente Bestuur, en hare werkzaamheden voor die Zitting bepalen tot de personen, wier namen aanvangen met de letters R., S., T., U., V., W., X., Y en Z.

De voor de Commissie verschijnende, zullen de letters en het nummer hunner woonplaats moeten opgeven.

Paramaribo, den 17 Januarij 1837.

Namens de Commissie van Inschrijving en Vrijstelling voornoemd,

De Secretaris,
H. BENJAMINS.

Advertentiën.

(2122) Op Dingsdag den 24sten dezer, des namiddags ten 4 uren, zal de Vendumeester M. A. KEIJSER, ten Sterfhuize van den Heer C. M. BOONEN, continueren met den verkoop der overgebleven *LIJFKLEEDEREN* van denzelven, mitsdien mede verkocht worden de BARGAENSCHAP van Juffren eleh Heer AUDH. A. MAMEN, bestaande in *LIJFKLEEDEREN, MEUBELEN* en eenige *KWEEK*.

Paramaribo, den 19 Januarij 1837.

De Tweede Commies bij het Departement der Onbeheerde Boedels en Weezen,
M. N. ARLAUD.

PARNASSIJNS der Nederlandsche Israëlitische Gemeente, verwittigen hunne Ledematen, dat het door het Kerkbestuur opgemaakte *Cohier van Finta* over het loopend Jaar, van heden tot en met den 5den Februarij e. k., ten huize van den Parnas, de Heer A. S. VAN COERLAND ter intage is liggende, met uitnoodiging aan die zich over het op bedoelde Cohier aangeslagene mogten bezwaard achten, daarvan binnen voormelden tijd, aan Parnassijns voormeld schriftelijke opgaaf te doen.

Paramaribo, den 19 Januarij 1837.

De Secretaris derzelver Gemeente,
J. E. SOESMAN.

(3111) **TE KOOP BIJ**

J. C. TELTING JGz.

Beste Graauwerwten; witte Boonen; Alkmaander Gort; kwart tonnen Zoutvleesch; Rolpens; Haring; Sauceijsjes; Paling; Paterstukken; Sauceyse de Bolegne; Stokvisch; Zuur- en Bloemkool; Spersie en Snijboonen.

(2126) De Vendumeester M. A. KEIJSER HEBBEN MOGEN om *negen uren* verkoopen: Provisien, Stukgoederen, Kopere Wane Planken van de Gronden *Wanica* en *Quantee*; alsmede verkoopen KOOPE WIJN, om verkoop-rekening te sluiten.

EEREDIENST

BIJ DE

HERVORMDE GEMEENTE.

Op aanstaande Zondag den 22sten Januarij, des voormiddags ten *half negen* uren, GODSDIENSTOEFENING.

Scheepstijdingen.

UITGEKLAARD.

Den 13den dezer, de Engelsche Sloep *Fan Fan*, Kapt. L. C. de Wit, naar Demerary.

MENGELINGEN.

NEW-YORK.

New-York is de grootste en volkrijkste stad in het gebied der Noord-Amerikaansche vrijstaten, en de voornaamste handelplaats van geheel Amerika. Zij ligt op de zuidelijk uiteinde van het eiland Manhattan, aan de Hudsonsbaai, heeft eenen omvang van zes Engelsche mijlen en telt 213,000 inwoners. Het gezigt, hetwelk deze stad uit zee oplevert, is volgens het zeggen van allen, die over Amerika geschreven hebben, zeer verrassend en treffend, vooral wanneer men uit volle zee om den zuidwestelijken hoek van Longisland draait. Hoe meer men de stad nadert, hoe schilderachtiger en vriendelijker dezelfs omstreken worden.

Longisland strekt zich tot eene groote vlakte uit, versierd met twee fraaije dorpen en ontelbare landhuizen; links af breiden de kusten van New-Jersey hare donkere woudeu aan de prachtige Hudsonsbaai uit, welke dezen staat van het eiland Manhattan scheidt. Bevallige en boschrijke kleine eilanden schijnen bij elken blik uit den groenachtigen vloed op te rijzen, steeds levendiger wordt het in den baai, en alle rigtingen drijven witte zeilen. Op eene eenigszins uitstekende punt van Longisland ziet men eene cirkelronde batterij, welke 120 zware kanonnen draagt, en met een loft op een tegen overliggend eiland in verbandstaat. Twee andere, nog sterkere werken verdedigen den invaart in de baai.

De stad is onregelmatig gebouwd, vooral de oude stad, welke nog in vele opzigten aan de eerste volkplantingen der Hollanders herinnert. De huizen zijn meest alle van baksteen gebouwd, met leijen daken, en hebben een goed voorkomen. De straat Broadway, welke 70 voeten breed en twee Engelsche mijlen lang is, behoort onder de fraaiste straten der wereld; men vindt er, wel is waar, niet een paleis, doch de aangename indruk, welke de fraaije en nette huizen op ons maken, wordt ook niet, zoo als in vele andere groote steden het geval is, door het vervallene huiten uitgewischt. De straat Broadway deelt New-York in eene oude en nieuwe helft; aan de westzijde naar Brooklyn toe, zijn alle regte en vrij breede straten, welke een fraai uitzigt aanbieden op den met schepen bedekten vloed en de overliggenden oever. Aan de oostzijde zijn eenigen zijn slechts smalle, onregelmatige straatjes; zoo als de eerste Hollandsche kolonisten dezelve in 1623 hebben aangelegd. Aan de groote wijkaanbouw, met welken dagelijks ijverig voortgegaan wordt, ziet men duidelijk, dat de stad nog in de kinderjaren is. Het stadhuis is een schoon, in eenen fraaijen smaak gebouwd huis, grootendeels uit steen, wit marmer bestaande, dat op een open plein aan het voorende van het

staat, drie verdieping hoog, 216 voeten breed en 105 voeten lang is. Het dak is met koper bedekt, van eene marmeren ballustrade omgeven, en uit deszelfs midden verheft zich een koepel met een standbeeld der gerechtigheid. Dit heerlijke gebouw werd eerst in 1812 voleindigd en heeft een halve millioen dollars gekost. Andere niet onaanzienlijke gebouwen zijn: het hospitaal, waarin 2000 zieken kunnen opgenomen worden; het armenhuis, waarin 1500 personen verzorgd worden; en het getal van kerken en bidhuizen bedraagt 115.

Buitengemeen talrijk zijn de inrigtingen voor opvoeding en onderwijs der jeugd; het Columbia Collegie bestaat reeds sedert 1754 en behoort onder de eerste scholen van Noord Amerika. Ook bestaat er sedert 1805 een afzonderlijk Godgeleerd Seminarium, en sedert 1814 eene inrigting voor onderwijs in de geneeskunde; voorts meer andere hoogere en lagere scholen. De voormalige Fransche generaal *Lallemand* heeft hier in het jaar 1829 een opvoedings gesticht opgerigt, waarin niet alleen noodige en nuttige oude en nieuwe talen, maar ook wiskunde, bouwkunde, geschiedenis, aardrijkskunde, wijsbegeerte; rekenkunst, natuurkunde, scheikunde, natuurlijke historie; ja zelfs teekenen, muzijk, dansen, schermen en zwemmen geleerd wordt. Buitendien bestaan er vele geleerde en wetenschappelijke vereenigingen voor de volksbeschaving, als: talrijke bibliotheken, eene akademie van kunsten met eene verzameling van schilderijen en graveerkunst; eene muzijk vereeniging, welke jaarlijks in de St. Paulus kerk verscheidene vergaderingen houdt, waar de meesterstukken van *Händel, Gluck, Haydn, Mozart, Beethoven, Weber*, enz. uitgevoerd worden; voorts meer dan 30 boek- en kunsthandelaren, en even zoo vele boekdrukkerijen, welker persen eene menigte tijdschriften en dagbladen opleveren.

De talrijke en grootendeels welvarende bevolking van New-York maakt op den vreemdeling, die er komt, eenen zeer aangenamen indruk. »Ik verlustigde mij inderdaad, — zegt *Gall* — aan het verheugende schouwspel, dat eene talrijke beschaafde, en ik geloof zonder uitzondering, beter gekleede volksmenigte opleverde, welke op de beurs vergaderd was, en in wier houding en geheele wezen het bewustzijn van onafhankelijkheid te lezen was. Ja, dit is het land der gelukkigen, zeide ik tot mij zelven, bevrijd van kommer en zorg. Zulk eene menigte van welgemaakte, vrolijke en onbezorgde, goed en zindelijk gekleede menschen, had ik, zelfs bij hooge feesten, nimmer bij elkander gezien. Alle schenen, wat het uiterlijke betreft, tot denzelfden stand te behooren."

De waarnemingen, welke dezelfde reiziger intusschen, toen hij aan land gekomen was, ten opzigte van het karakter der inwoners, mededeelt, waren waarlijk van dien aard, dat de aanvankelijk gunstige indruk daardoor wordt uitgewischt, even wel schijnt New-York ook hierin geen meerder vertrouwen te verdienen, dan elke andere groote handelstad over het algemeen verdient.

Ofschoon handel en nijverheid de voornaamste bronnen van bestaan opleveren voor de inwoners, zoo staan de fabrijken te New-York echter verre ten achteren bij die van Massachusets. Men hield zich altijd bezig met den aanbouw van schepen, en in lateren tijd van stoomschepen; een der grootste en schoonste stoomboaten van New-York, de *Manhattan*, doet de vaart op de Hudsonsbaai heen en weder. Onder de merkwaardigheden dezer stad behoort ook het in de haven gestationneerde en ter verdediging derzelver bestemde stoomvaartuig of stoombatterij, het welk volgens *Fulton's* uitvinding en onder zijne leiding in 1814 gebouwd is. Het is 150 Engelsche voeten lang en 50 breed, en zoo gebouwd, dat het door de raderen der stoommachine voor- en achterwaarts bewogen kan worden. Het draagt inwendig op eene hoogte van zes voeten boven het water 30 zware kanonnen, welke 32 ponders schieten, en er zoude nog een groot getal kanonnen op het dek geplaatst kunnen worden. Het is bekend op eene bezetting van 800 manschappen, welke, zich als de batterij door den vijand bestormd mogt worden, in het ruim derzelve terug zouden kunnen trekken. In dit geval neemt de stoommachine ook de verdediging der batterij op zich, daar zij geheele stroomen kookend water met veel geweld in de rondte spuit en op het dek een aantal zesvormige snijwerktuigen in beweging brengt, om den vijand armen en beenen af te snijden.

Handel en scheepvaart maken New-York tot de voornaamste stad van geheel Amerika; in 1829 kwamen er 1310 schepen de haven dezer stad binnen, waaronder 365 koopvaardijschepen van eersten rang, 591 brikken, 320 koffen en 8 sloepen waren. De ontvangst van tol- en tongelden, bragt in het jaar 1815 4½ millioen dollars op.

New-York is nogtijd welvarend en levert een oogenschijnlijk bewijs op, op welken hoogen trap van welvaart en geluk een volk gekomen is, dat deszelfs hoogste en onwaardeerbaarste schat in eene wettige vrijheid vindt, welke en ander hunne bescherming een ieder de in hem sluimerende kracht zorgvuldig ontwikkelen kan.

DE SALTZWEDER DUIVEL.

Hevig blies de wind over de heide die zich, in de veertiende eeuw, nog ten zuiden van Berlijn uitstrekte. Het was een koude November nacht, en men zag slechts hier en daar op de wallen van Berlijn, eenige beweging door de burgers veroorzaakt, die aldaar de wacht hadden. Stil en eenzaam op de heide lag, een eind wegs van de stad af, het jagthuis dat de Markgraaf LODEWIJK had doen bouwen, en waarin zijn getrouwe jager REHBAUM woonde. Met een rei van palisade omgeven, die van boven scherp gepunt waren, scheen het voor nachtelijken overval veilig. Op eens echter klonken voetstappen en menschenstemmen in de nabijheid, en het luid geblaf van zijne honden verkondigde den jager een bezoek van onwelkome gasten. Tegelijk werd er heftig aan de palisadendeur geklopt. »Wie is daar," riep hij, »stil gij honden, zwijgt, of »gij krijgt slaag. Wie is daar?" Doch niemand antwoordde den jager, maar er werd andermaal met stokken tegen de deur gebonsd.

»Wie is daar? Zoo niemand antwoordt, »laat ik alle mijne honden los."

Maar wederom hoorde men geen geluid, doch wel een nog sterker slaan op de deur, en juist toen de jager zich naar zijne honden begaf om die los te laten, vloog er een pijl hem vlak langs het aangezigt voorbij.

»Aha," dacht hij, »is het zoo gemeend, nu »gij ellendige schelmen, gij zult de tanden »mijner honden voelen."

Tegelijk maakte hij de kettingen der vreeselijk blaffende honden los, en begaf zich toen weder in huis, luisterende naar hetgeen buiten omging.

Doch het werd stiller en stiller, ook de honden zwegen. Angstig luisterende hoorde de jager het gefluister van menschenstemmen, en ook een gehuid der honden, alsof zij iets dat hen werd voorgezet opaten.

Wederom werd er heftig aan de deur geslagen. De jager hitste door het venster zijne honden aan, doch deze gaven geen geluid meer. Met een schreeuwde een zeer ruwe stem van buiten: »Maak open gij hond, of ik »steek u Markgrafelijk nest aan de vier hoeken in brand. De *Saltzweder duivel* staat »voor uwe deur, en wee uwer, zoo gij dezelve niet dadelijk opent." De jager beefde, hij kende de stem, hij kende den man, die zich zelven, om zijne vele gruweldaden, aldus noemde, en voorzag weinig goeds. Zijne vrouw, die nog te bed lag, verwittigde hij zijlings van het gevaar, en deze verborg zich met haar kind op een zolder, onder een hoop hooi. Hij zelf hoorde de roovers de palissadendeur openbreken, en daar nu alle tegenwoordige middelen, om hen te beletten in het huis te komen, te vergeefs waren, begaf hij zich om zelf zijne huisdeur te ontsluiten. De roovers traden binnen. Hunne hoofden, verzorgd en ten laag en met een vreeselijk barsch uitzigt, die zich zelf den *Saltzweder duivel* noemde, wijl deze stad, eindelijk zich tot een moedig hem het burgerregt en inwoning in hare muren geschonken had, was aan het hoofd en verwoet, al vloekende, den jager zijne voetspanningen in het opnemen, terwijl hij zijne meeste behendigheid prees in het vergiftigen zijner honden. Hij vierp zich op een stoel nedergevallen, bevel den jager vuur aan te leggen, terwijl hij hem op eenen vleeselijken toon toevoegde:

» Dank uw noodlot, schurk, dat ik thans iets »anders te doen heb, door mij met u bezig te »houden; anders was uw sterfuur daar."

Bevend voldeed de jager aan dit bevel, doch kon zich inmiddels niet begrijpen, wat de roovers toch van hem wilden. In zijne woning bevond zich niets dat hunne begeerte kon hebben opgewekt. Zijne honden waren door hen vergiftigd, zijne jagtgereedschappen klein in getal, en de door hem afgerigte valken, juist voor eene week naar het slot van den Markgraaf vervoerd. Wat willen zij dan? Het moest toch iets bijzonders weren, dat hen noopte, zoo nabij in de stad zich te vereenigen.

Terwijl dat hij de weinige etenswaren, dien hij bij de hand had, zijnen ongenoodigde gasten voorzette, schenen deze met ongeduld iemand te wachten, en zonden meer dan eens een' hunner uit, om te zien, of er nog niemand opdaagde.

Op eens ging de deur open. De uitgezondene trad met een vrolijk gelaat binnen, en berigtte de aankomst hunner vrienden. Dadelijk daarop volgden meerdere roovers, en sleepten eenen zak binnen, waarin zich iets scheen te bewegen.

Op bevel van den aanvoerder werd de zak geopend, en een oude man, bevende en verschrikt kroop uit dezelve te voorschijn.

» De goede God," zeide hij, »zij mij »genadig, ik ben een verloren man."

» Ja, verloren dat zij gij," donderde hem de aanvoerder tegen, terwijl hij een mes uit zijnen gordel trok en hetzelve op een ander scherpte. »Ik zal u uw vleesch bij stukjes »van uw ligchaam afsnijden en het mijnen »honden te eten geven, indien gij mij niet »dadelijk het geld overlevert, dat gij den »Markgraaf wildet geven."

» Quee hoon zal de zoon van zijnen vader »u het geld geven, dat hij zelf niet bezit."

» Zwijg, schurk! wij weten zeer goed, dat »de Markgraaf op de jagt van wilde zwijnen »is geweest, dat hij daar drie en twintig zwijnen geschoten heeft, en dat de Berlijner »Slagters die van hem moeten koopen."

(*Het vervolg en slot hierna.*)

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM:

Het Nederlandsch Brikschip *Sara Anna Cornelia*, Kapt. H. K. Dykhuis. — Adres by Gebroeders Reyns. Sluit 21 January.

Het gekoperd Tweedeks Driemast Galjootschip *Wilhelmina*, Kapt. Johan Nielsen Klint. — Adres by C. J. Leysner. — Sluit 25 January.

Het Nederlandsch Kofschip *Harmonie*, Kapt. A. van der Meyden. — Adres by Van West en de Hart.

Het Nederlandsch Kofschip *de Twee Gebroeders*, Kapt. Jan Klaas Potjewyd. — Adres by J. M. Samson. Sluit 20 January.

Het Nederlandsch Kofschip *de Zwaan*, Kapt. C. J. van Driesten. — Adres by J. M. Samson. — Sluit 20 Jan.

Het Nederlandsch Kofschip *Stantvriesz*, Kapt. Feyke Feykes. — Adres by Leyner en Scheffer.

NAAR ROTTERDAM.

Het gekoperd tweedeks Fregatschip *Piet Hein*, Kapt. Eduard Wilde. — Adres by Josua Lyon.

NAAR BOSTON:

De Nd. Am. Brik *Cadet*, Kapt. E. Babsen. — Adres by S. van Praag.

De Nd. Am. Brik *Sygnet*, Kapt. S. Sayward. — Adres by J. M. Samson.

NAAR GLOUCESTER:

De Nd. Am. Brik *Hibernia*, Kapt. C. Fitz. — Ares by S. van Praag.

De Nd. Am. Brik *Ventrosa*, Kapt. Thomas J. Foster. — Adres by S. van Praag.

De Nd. Am. Brik *Amazon*, Kapt. William Grover. Adres by S. van Praag.

De Nd. Am. Brik *Creole*, Kapt. Henry Hodge. — Adres by S. van Praag.

NAAR PORTLAND.

De Nd. Am. Brik *Cleo*, Kapt. S. Waterhouse. — Adres by S. van Praag.

Ter Drukkerij van J. L. FUCHS.